

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

УКРАЇНСЬКА МОВА

10 клас

Підручники:

1. «Українська мова (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Караман С. О., Горошкіна О. М., Караман О. В., Попова Л. О.
<https://shkola.in.ua/1711-ukrainska-mova-10-klas-karaman-2018.html>
2. «Українська мова (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Ворон А. А, Солопенко В. А.
<https://pidruchnyk.com.ua/1166-ukrmova-10-klas-voron.html>

Підручники відповідають навчальній програмі «Українська мова 10-11 класи», профільний рівень (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).

Програма самостійної роботи спланована відповідно до тем навчальної програми.

Рекомендована література:

Словники України on-line

<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

Український правопис

<https://mova.gov.ua/storage/app/sites/19/2026/rishennja-komisiji/01-03/sdm-ukrayinskii-pravopis-vidannia.pdf>

Іван Огієнко. Історія української літературної мови <http://litopys.org.ua/ohukr/ohu.htm>

Енциклопедія «Українська мова» – розміщено на сайті Ізборнік <http://litopys.org.ua/>

«Словник української мови» (СУМ) – перший великий тлумачний словник <https://www.inmo.org.ua/sum.html>

Українська мова за професійним спрямуванням підручник Шевчук С.В., Клименко І.В. (2011)

<https://drive.google.com/file/d/0Bzyz9PF0lTp8NUM4LU5SSE1EaVE/view?resourcekey=0-WNjn9DkvK34KsLdxu99oDQ>

Рекомендовані електронні ресурси:

Сайт Ізборнік - <http://litopys.org.ua> (розділи: Мовознавство, Граматики та лексикони)

Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України (Українська мова)
<http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/263>

Портал української мови та культури «Словник» <https://slovnyk.ua/index.php>

Рекомендовані відеоуроки

Всеукраїнська школа онлайн <https://lms.e-school.net.ua/>

Вимоги до рівня підготовки з української мови в 10 класі.

Потрібно знати /розуміти:

- природу і функції мови; основні відомості про лінгвістику як науку, форми існування української національної мови, літературну мову; системну будову мови, граматичні значення, форми, категорії, взаємозв'язок мовних рівнів і одиниць; будову тексту, його ознаки;
 - поняття мовної норми, її різновиди (орфоепічні, лексичні, фразеологічні, словотвірні, морфологічні, синтаксичні, орфографічні, пунктуаційні), функції, сучасні тенденції розвитку, норми мовленнєвої поведінки в різних сферах і ситуаціях спілкування;
 - основні аспекти культури мовлення; вимоги до усних і писемних текстів різних жанрів у навчально-науковій, соціально-культурній, розмовно-побутовій, офіційно-діловій сферах спілкування;
- Уміти: Застосовувати теоретичні знання на практиці, здійснювати самоконтроль усного й писемного мовлення.

I семестр

Семестрова контрольна робота № 1

№	Розділ/тема	Зміст навчального матеріалу	Джерела інформації	Інтерактивні завдання для самоперевірки
1	Мова як суспільне явище. Українська мова в Україні	Мова як знакова система і суспільне явище. Мова і держава. Українське законодавство про мову. Мовна ситуація в державі. Мовні обов'язки громадян. «Мовний суржик», його причини. Проблеми екології української мови. Українська мова як одна з індоєвропейських мов. Українська мова в колі слов'янських мов. Ознаки самобутності української мови.	Відео: Цікаві факти про створення української мови / ZNOUA https://www.youtube.com/watch?v=Oydf6bTitnc Відео: Що таке українська мова? https://www.youtube.com/watch?v=nqReOxAjuWg Відео: Як виникла українська мова? Лекція історика Олександра Палія https://www.youtube.com/watch?v=KWd2UlixTYg	

		Культура усного і писемного мовлення, питання культури мовлення в оцінці видатних громадських діячів, учених, письменників. Поняття про колорит мовлення: урочисте, ввічливе, офіційне, інтимно-ласкаве, фамільярне, гумористичне, сатиричне мовлення. Словник-довідник з культури української мови.	Відео: Звідки взялась українська мова? Частина 2: праслов'янська проти общерусского https://www.youtube.com/watch?v=SMN0X2i66E Відео: Звідки взялась українська мова? Частина 3: ідеологія "братніх мов" https://www.youtube.com/watch?v=Ch8kC29-Duo Лариса Масенко «Суржик: між мовою і «язиком»». https://shron1.chtyvo.org.ua/Masenko_Larysa/Surzhyk_mizh_movoju_i_azykom.pdf Найдавніші риси української мови http://litopys.org.ua/pivtorak/pivt05.htm Словник-довідник з культури української мови. https://archive.org/details/zkultury/page/n19/mode/2up	
2	З історії розвитку української мови	Основні етапи формування і розвитку української національної мови. Поява писемності у східних слов'ян. Створення слов'янського	Відео: Історія українського правопису Частина 1 https://www.youtube.com/watch?v=ukWfJ5Boyx0	

		алфавіту. Роль Кирила і Мефодія у становленні слов'янської писемності. Кирилиця як основа для розвитку слов'янських систем письма. Види письма в період Київської Русі. Короткі відомості з історії української писемності. «Граматика словенська» Мелетія Смотрицького (1619). Перша рукописна граматика української мови Івана Ужєвича (1643 р.). Особливості розвитку української мови на сучасному етапі.	Відео: Історія українського правопису Частина 2 https://www.youtube.com/watch?v=HI7fBzaQHOY Відеолекція: Звідки у мові правила? https://www.youtube.com/watch?v=ORcipHHIU_A Мелетій Смотрицький Граматика слов'янська (1619) http://litopys.org.ua/smotrgram/sm.htm Граматика Івана Ужєвича (1643) http://litopys.org.ua/uzhgram/uz.htm Граматика О. Павловського (1818) http://litopys.org.ua/rizne/slovpavl0.htm#slovar	Тест. Як добре ти знаєш маловідомі українські слова та діалекти? https://shotam.info/tests/yak-dobre-ty-znaesh-malovidomi-ukrainski-slova-ta-dialekty-test/
3	Сучасна українська мова як вища форма існування національної мови	Форми існування мови (загальнонародна мова, літературна мова, просторіччя, діалект, професійні різновиди, жаргон, аргю). Писемна і усна форми літературної мови. Діалекти як історична база літературних мов. Територіальні і соціальні діалекти.	Стаття: Лесь Белей «Українська мова в Україні: де вона, яка вона і скільки її?» https://tyzhden.ua/ukrainska-mova-v-ukraini-de-vona-iaka-vona-i-skilky-ii/ Відео: Українські діалекти https://www.youtube.com/watch?v=yDd7AVp8q2U	

			Відео: Діалекти: Південно-східне наріччя https://www.youtube.com/watch?v=wo8_hmoqEGw Відео: Діалекти: Північне (поліське) наріччя https://www.youtube.com/watch?v=0lHgVEzLT1U Відео: Діалекти: південно-західне наріччя https://www.youtube.com/watch?v=5xfx5Yj5qk8 Відео: Як українська мова сформувала російську https://www.youtube.com/watch?v=QeXlQnBNy98	
4	Узагальнення і систематизація найважливіших відомостей з орфоєпії, фонетики, лексикології, фразеології			
4.1	Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему	Місце фонетики та орфоєпії в системі мови. З історії української фонетики. Класифікація голосних і приголосних звуків. Звук мовлення і фонема. Інваріант, позиційний варіант фонем. Зміни голосних і приголосних у мовному потоці. Асимілятивні, дисимілятивні процеси, подовження, спрощення у групах приголосних.	Відео: Звідки взялась українська мова? Частина 1: Вступ https://www.youtube.com/watch?v=Od9_NnLuTpA	Тест. Співвідношення звуків і букв https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-cherhuvannya_zvukiv/ Тест. Склад. Наголос https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-sklad_nagolos/

	Відбиття цих явищ на письмі. Приставні приголосні. Метатеза. Основні історичні чергування приголосних звуків при словозміні і словотворенні. Чергування [о] та [е] з [і]. Чергування [о] і [е] з нулем звука. Чергування [о] з [е] після [ж], [ч], [ш], [дж], та [й]. Чергування [г], [к], [х] із [ж], [ч], [ш] та [з], [ц], [с]. Основні випадки чергування у –в, і – й, з – із – зі (зо). Стилістичні засоби фонетики. Милозвучність української мови. Правильна артикуляція і дикція. Експресивні можливості звуків української мови. Звукопис.	Відео: 10 філфактів, які варто знати https://www.youtube.com/watch?v=i4ZmsyckYZw Відео: Звукове значення букв. Фонетичний запис https://www.youtube.com/watch?v=iC4xv5d_Oe4&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=10 Відео: Голосні звуки. Склад. Наголос https://www.youtube.com/watch?v=m1tuweHh1_8&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=11 Відео: Приголосні звуки https://www.youtube.com/watch?v=i82KajPwoZ4&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=13 Відео: Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків https://www.youtube.com/watch?v=UcXcm_wT3lQ&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=20	
--	--	--	--

			Відео: Основні випадки чергування у-в, і-й, з – із – зі (зо) https://www.youtube.com/watch?v=YwOdR1dSINo&list=PLR8wzszlquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=21 Юрій Шевельов. Історична фонологія http://izbornyk.org.ua/shevelov/shev.htm	
4.2	Українська орфоепія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови	Основні норми сучасної літературної вимови. Особливості вимови голосних, деяких приголосних звуків та їх сполучень (гортанного і проривного звуків [г] і [ґ], сонорних, [дж], [дз], шиплячих [ж], [ч], [ш], задньоязикових [ґ], [к], [х], груп приголосних (уподібнення, спрощення), м'яких і пом'якшених, а також подовжених приголосних). Повноголосся як одна із основних характеристик української вимови. Вимова слів з апострофом. Соціолінгвістичні фактори, що впливають на вимову людини. Основні джерела нормативного мовлення. Мова масмедіа. Сценічна мова. Особливості вимови імен та по батькові. Інтонаційні особливості українського мовлення. Наголос в	Відео: Запам'ятати правильний наголос? Легко! https://www.youtube.com/watch?v=wMdTR9EQ1t0 Відео: Дзвінки та глухі приголосні https://www.youtube.com/watch?v=KIBCiZZX2Q8 Відео: Мовна норма. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм https://www.youtube.com/watch?v=QqBHBEUFFuQ Орфоепічний словник http://chtyvo.org.ua/authors/Pohribnyi_Mykola/Orfoepichnyi_slovnyk/	Відео: Наголос. Тест.-самоперевірка https://www.youtube.com/watch?v=jTM1xZ5m7Bo

		українській мові, його види, роль у розрізненні слів та їх форм. Паралельне наголошування. Семантико-граматична диференціація лексем за допомогою наголосу. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Орфоепічна норма. Особливості використання орфоепічного словника.		
5	Українська графіка. Українська орфографія як учення про систему загальноприйнятих правил написання слів	З історії становлення і розвитку української графіки й орфографії. Основні принципи української орфографії. Складні випадки уживання м'якого знака, апострофа. Вживання великої літери. Лапки у власних назвах. Написання складних слів разом, окремо, через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Складоподіл і правила переносу слів з рядка в рядок. Графічне скорочення слів. Правопис географічних назв. Написання слів іншомовного походження. Історичний коментар до різних мовних явищ. Основні орфографічні норми. Типові помилки, зумовлені відхиленням від орфографічної	Стислий огляд основних змін у новій редакції «українського правопису» (2019) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf Відео: Позначення м'якості приголосних https://www.youtube.com/watch?v=PbcdBqunmxM&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=16 Відео: Подовження м'яких приголосних https://www.youtube.com/watch?v=nd9R2SLSsi8&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=18 Відео: Уживання апострофа https://www.youtube.com/watch?v=EZltEb5YLos&list=PLR8wzszIqueh	Тест. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні е, и, о https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-pravopis_eio/ Тест. Правопис префіксів https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-prefiksy/ Тест. Спрощення в групах приголосних https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-sproshennya_prigolosnih/ Тест. Зміни приголосних при творенні слів https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-zmini_prigolosnih_pri_tvorenni_sliv/ Тест. Апостроф

	норми. Нововведення в українському правописі. Редагування тексту з орфографічними помилками. Використання орфографічного словника для перевірки написання слів та їх форм. Словник іншомовних слів.	sceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=17 Відео: Спрощення в групах приголосних https://www.youtube.com/watch?v=Jc8heRBZjl8&list=PLR8wzszlquehscceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=14 Відео: Подвоєння в іншомовних словах. https://www.youtube.com/watch?v=Aut2THiFXxs Відео: Правопис префіксів https://www.youtube.com/watch?v=9dqZTKZU-eE Відео: Правопис власних назв https://www.youtube.com/watch?v=SC9HSPmh-f0 Відео: Правопис слів іншомовного походження https://www.youtube.com/watch?v=eQu2Gkmnylk Словник іншомовних слів https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml	https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-apostrof/ Тест. М'який знак https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-m_jakyj_znak/ Тест. Подвоєння літер https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-podvoyennya_liter/ Тест. Правопис слів іншомовного походження https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-pravopys_sliv_inshomovnogo_pohodzhennya/ Тест. Велика буква та лапки у власних назвах https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-velika_litera_ta_lapki_u_vlasnih_nazvah/ Тест. Складні слова https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-skladni_slova/ Тест. Правопис не з різними частинами мови https://zno.osvita.ua/ukrainian/t-ag-
--	---	---	---

				pravopis_ne_z_riznimi_chastinami_movi/
6	Лексикологія української мови	Слово як основна одиниця мови. Слово і поняття. Системні відношення в лексиці української мови. Семасіологія як учення про значення слів і виразів. Оцінні властивості слів на позначення слуху, зору, дотику. Багатозначні й однозначні слова. Пряме і переносне значення. Омоніми, їх види: омоформи, омофони, омографи, міжмовні омоніми. Повні і неповні омоніми. Поняття про пароніми. Синоніми, їх види, уживання. Синонімічний ряд. Антоніми, їх види, уживання. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Лексичні норми. Уживання слова відповідно до його лексичного значення. Використання тлумачного словника. Мовна надмірність (багатослів'я, плеоназм, тавтологія) і мовна недостатність. Словники синонімів, антонімів, омонімів, паронімів. Словник символів.	Відео: Лексикологія. Лексичне значення слова https://www.youtube.com/watch?v=d8sgXYhIW9k&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=3&t=0s&app=desktop Відео: Синоніми. Антоніми. Явище паронімії. https://www.youtube.com/watch?v=dL1Z1fcCbKg&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=3 Відео: Омоніми. Пароніми https://www.youtube.com/watch?v=K2RFtCrrDEw Відео: Лексичні помилки https://www.youtube.com/watch?v=MGCy-p7A7Ps Академічний тлумачний словник української мови (онлайн) http://sum.in.ua/	pravopis_ne_z_riznimi_chastinami_movi/ Тест. Лексичне значення слова https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-leksychne_znachennja_slova/ Тест. Синоніми https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-synonimy/ Тест. Лексична помилка https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-leksychna_pomyylka/

6.1	Лексика української мови за походженням.	Власне українська лексика. Слова, успадковані з індоєвропейських та східнослов'янських мовних спільностей. Українізми в лексичному складі інших мов. Запозичена лексика як джерело збагачення лексичного складу мови. Латинські і грецькі елементи у складі різних груп лексики. Причини і джерела лексичних запозичень. Слова іншомовного походження та інтернаціоналізми у складі української мови. Нові іншомовні запозичення. Кальки. Варваризми. Старослов'янізми, їх ознаки, роль у розвитку української мови.	Відео: Українська лексика за походженням. https://www.youtube.com/watch?v=-IppDgtZXZs&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=6 Словник іншомовних слів (онлайн) https://slovnyk.me/dict/foreign_melnychuk	
6.2	Лексика української мови за сферою її використання, стилістичною диференціацією.	Загальновживані слова. Лінгвокультуреми - слова з національно-культурним компонентом значення. Лексичне багатство діалектної лексики. Етнографізми. Топоніміка й ономастика у складі української лексики. Етимологія. Розмовна, просторічна, емоційно забарвлена лексика. Молодіжний сленг. Екзотизми. Пуризми. Наукова лексика. Філологічні, лінгвістичні, літературознавчі терміни. Канцеляризми. Штамп. Робота з діалектним словником. Стилiстичне використання	Відео: Групи лексики з погляду вживання https://www.youtube.com/watch?v=h9u4grHWuJE&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=5 Словник українських говорів Одещини https://chtyvo.org.ua/authors/Moskalenko_AA/Slovnyk_dialektyzmiv_ukrainykh_hovirok_Odeskoi_oblasti/ Словник говірок центральної Бойківщини http://library.zu.edu.ua/vz/14/Vg_2005_14_18.pdf	Тест. Шваблик, чичка, мешти: наскільки добре ви знаєте українські діалектизми? https://hadiach.city/tests/226076/shvablik-chichka-meshtinaskilki-dobre-vi-znaete-ukrainski-dialektizmi-test

		канцеляризмів, штампів. Причини порушень лексичних норм. Явище мовної інтерференції. Словник лінгвістичних термінів. Застарілі слова та їх різновиди. Архаїзми, історизми. Можливість відтворення духовної культури за архаїчною лексикою. Неологізми. Загальнономовні та авторські неологізми.	Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів https://archive.org/details/terminy2001/mode/2up	
7	Фразеологія як розділ мовознавства	Фразеологічні одиниці української мови. Основні ознаки фразеологізмів. Джерела української фразеології. Національна специфіка української фразеології. Прислів'я і приказки, крилаті вислови. Стійкі народні порівняння. Побажання, приповідки, каламбури, їх оцінний зміст. Багатозначність, синонімія та антонімія фразеологізмів. Фразеологія власне українського походження. Фразеологізми з античної міфології. Фразеологія наукова, публіцистична, офіційно-ділова. Фразеологізми з професійної мови.	Відео: Відомості з фразеології. Найуживаніші фразеологізми https://www.youtube.com/watch?v=UBr-CYWIZ9c&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=8 Відео: Фразеологізми та їхні властивості. Фразеологізми-синоніми та фразеологізми-антоніми https://www.youtube.com/watch?v=fBpFn5d36jU	Тест. Фразеологія https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-frazeolohiia/
8	Українська лексикографія	Словники як відображення історії і культури українського народу. Загальні відомості про словники. Основні типи словників, особливості їх побудови. Енциклопедичні,	Відео: Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела https://www.youtube.com/watch?v=TcIBC10c-GU	

	лінгвістичні (одномовні, двомовні, перекладні) словники. Відмінність словникових статей у різних словниках. З історії лексикографії. Словник Лаврентія Зизанія (1596 р.), «Лексикон» Памво Беринди (1627 р.), словник Б. Грінченка (1907—1909 рр.) Сучасні словники української мови. Українські електронні словники. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Стилістичні засоби лексикографії.	Відео: Основні типи словників https://www.youtube.com/watch?v=0Xx25iaCHLU Словники у професійному мовленні. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури ст. 72-77 http://www.dut.edu.ua/uploads/l_666_15833608.pdf Словник Лаврентія Зизанія (Лексис (1596)) http://izbornyk.org.ua/zyzlex/zyz.htm Словник Памво Беринди (Лексикон словенороський (1627)) http://izbornyk.org.ua/berlex/be.htm Словник Б. Грінченка (1907—1909 рр.) Онлайн версія http://hrinchenko.com/slovar/znachenie-slova/19-abomovnja.html#show_point Словники онлайн http://www.rozum.org.ua/	
--	--	--	--

II семестр

Семестрова контрольна робота № 2

№	Розділ/тема	Зміст навчального матеріалу	Джерела інформації	
9	Узагальнення і систематизація найважливіших відомостей з будови слова, словотвору, морфології, стилістики			
9.1	Морфеміка і словотвір української мови як учення про будову і творення слів	Морфемна і словотвірна структура слова. Основа похідна і непохідна. Твірна основа. Основні способи словотвору в сучасній українській мові: морфологічні й неморфологічні. Історичні зміни в морфемному складі слова. Етимологія як учення про походження слів. Словотвір іменників на позначення назв жителів певного населеного пункту. Творення присвійних прикметників. Творення прикметникових форм від різних географічних назв. Основні способи творення дієслів, прислівників. Складні, складноскорочені слова, способи їх творення та написання. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Стилістичне використання засобів словотвору. Національно-специфічне вживання зменшено-пестливих форм. Особливості вживання осново- і словоскладання, аббревіатур, їх правильна вимова. Усунення помилок, пов'язаних із порушенням норм українського словотвору.	Відео: Будова слова. Основні способи словотвору https://www.youtube.com/watch?v=FEbUVFILOC4&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=22 Відео: Префіксальний словотвір. Правопис префіксів https://www.youtube.com/watch?v=VhXF1D_WnJs&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=24 Відео: Суфіксальний словотвір. Правопис суфіксів https://www.youtube.com/watch?v=bx29httI4tE&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=25 Відео: Складні слова. Сполучні голосні в складних словах https://www.youtube.com/watch?v=C4cpJmp6zLM&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=27	Тест. Будова слова. Словотвір https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-budova_slova_slovotvir/

		Морфемний словник. Етимологічний словник. Відео: Правопис складних іменників та прикметників https://www.youtube.com/watch?v=Wg7PIN9AQo&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=40 Етимологічний словник http://litopys.org.ua/djvu/etymolog_sl ovnyk.htm	
9.2	Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови	Морфологічні норми. Морфологічні засоби виразності мови. Граматичні категорії, граматичні значення і граматичні форми. Основні способи вираження граматичних значень. Основні поняття морфології. Словозміна. Парадигма. Словоформа. Повнозначні та службові частини мови. Вигуки і модальні слова. Взаємоперехід частин мови. З історії вивчення частин мови. Іменник як частина мови. Лексико-граматичні розряди іменників. Граматичні категорії іменника. Категорія числа, її значення та граматичні засоби вираження. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах, мають лише форму однини або множини. Особливості роду іменників - назв осіб за професією, посадою, званням	Мовні норми ст. 37-47 https://duikt.edu.ua/uploads/l_666_15833608.pdf Відео: Іменник як частина мови https://www.youtube.com/watch?v=FTC_51UjyEc&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=29 Відео: Рід іменників; іменники спільного роду https://www.youtube.com/watch?v=ZyYx4uEiyc&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=30 Відео: Відмінки іменників https://www.youtube.com/watch?v=WWpNvRhnz1E&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=32 Тест. Іменник: рід і число іменників https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-imennyk_rid_i_chyslo_imennykiv/ Тест. Іменник: відмінювання іменників https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-vidminjuvannja_imennykiv/ Тест. Іменник: написання імен по батькові https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-napysannja_imen_po_batkovi/

	тощо. Стилистичні особливості іменників середнього і спільного роду. Словозмінні паралелі іменників, їх стилістичні особливості. Форми іменників О.в. і М.в. з прийменниками на позначення руху у просторі. Н.в. іменників із сполучниками <i>як, мов, неначе, мов</i>. Відмінювання іменників II відміни. Родовий відмінок іменників II відміни. Невідмінювані іменники. Стилистичне використання кличного відмінка Стилистичні особливості форм числа іменників. Стилистичне використання кличного відмінка іменників. Порушення норм відмінювання іменників у художньому мовленні. Прикметник як частина мови. Лексико-граматичні розряди прикметників, їх особливості і функціонування в мовленні. Перехід відносних прикметників у якісні, присвійних у якісні і відносні. Ступені порівняння якісних прикметників, їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Повні і короткі форми прикметників, стягнені і нестягнені форми повних прикметників, особливості їх	Відео: Особливості вживання та написання відмінкових форм https://www.youtube.com/watch?v=MhEywIWDRLk&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=33 Відео: Закінчення іменників у кличному відмінку https://www.youtube.com/watch?v=BA0Vu7v_ejI&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=35 Відео: Особливості відмінкових закінчень іменників у множині https://www.youtube.com/watch?v=zWGb44MkzOI&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=36 Відео: Прикметник як частина мови https://www.youtube.com/watch?v=BtRkNkYAkYk&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=38 Відео: Числівник як частина мови https://www.youtube.com/watch?v=fLUHJMSKncU&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=41	Тест. Прикметник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-prikmetnik/
--	---	---	--

	функціонування в сучасній українській мові. Творення відносних і присвійних прикметників. Відмінювання прикметників. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Стилістичне використання якісних, відносних, присвійних прикметників. Стилістична роль повних і коротких прикметників. Синоніміка прикметників і непрямих відмінків іменників. Словник епітетів української мови. Своєрідність займенника як частини мови. Розряди займенників за значенням, їх характеристика. Групи займенників. Відмінювання займенників. Явище <i>прономіналізації</i>. Правопис займенників. Написання заперечних, неозначених займенників. Перехід займенників в інші частини мови. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Стилістичні функції займенників. Числівник як частина мови. Формування числівника як частини мови. Число і числівник. Розряди числівників за значенням, їх характеристика. Групи числівників за будовою. Відмінювання числівників. Паралельне використання відмінкових форм числа. Паралельне вживання числівників з іменниками у непрямих відмінках. Синтаксичні	Відео: Відмінювання кількісних числівників https://www.youtube.com/watch?v=DA7_OUM2xp0&list=PLR8wzszIquEhsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=43 Відео: Відмінювання збірних та дробових числівників https://www.youtube.com/watch?v=wUk2b8mPwLs&list=PLR8wzszIquEhsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=44 Відео: Займенник як частина мови https://www.youtube.com/watch?v=Rb7_LaM4h84&list=PLR8wzszIquEhsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=46 Відео: Дієслово як частина мови. Вид дієслова https://www.youtube.com/watch?v=F13eRt8FKI&list=PLR8wzszIquEhsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=48 Відео: Час та спосіб дієслова. Словозміна дієслів https://www.youtube.com/watch?v=kB5RzVCkZII&list=PLR8wzszIquEhsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=50	Тест. Займенник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-zajmennik/ Тест. Числівник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-chislivnik/
--	--	---	---

	функції числівників. Написання числівників і відчислівникових слів. Дієслово як частина мови. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані, незмінні. Зміни звуків в особових формах дієслів. Безособові дієслова. Особливості семантики, граматичні ознаки дієслів. Дві основи дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Види дієслів (доконаний і недоконаний), їх творення, вживання одного у значенні іншого. Часи дієслів (теперішній, минулий, майбутній), їх творення. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий), їх творення. Особові, родові, числові форми дієслів. Перехідні і неперехідні дієслова. Стан дієслова. Зворотні дієслова. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник. Дієслівні та прикметникові характеристики дієприкметників. Активні та пасивні дієприкметники, їх відмінювання. Творення і правопис дієприкметників. Відмінювання і вживання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Перехід дієприкметників у прикметники. Безособові форми на -но, -то.	Відео: Дієприкметник як особлива форма дієслова. https://www.youtube.com/watch?v=mkrDCiGPynI&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=52 Відео: Дієприслівник як форма дієслова https://www.youtube.com/watch?v=WeMOkDaPIHw&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=54 Відео: Прислівник як частина мови. Правопис прислівників https://www.youtube.com/watch?v=Agz2kyge6n8&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=56	Тест. Дієслово https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-diyeslovo/ Тест. Дієприкметник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-diyeprikmetnik/
--	---	--	--

		Дієприслівник. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду. Дієприслівниковий зворот. Творення і вживання дієприслівників. Прислівник як частина мови. Розряди прислівників за значенням: обставинні й означальні. Морфологічні типи прислівників. Ступені порівняння означальних прислівників. Правопис прислівників і прислівникових сполучень. Прислівники за походженням. Написання <i>не</i> з прислівниками.		Тест. Дієприслівник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-diyepriislivnik/ Тест. Прислівник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-priislivnik/
9.3	Службові частини мови, їх загальна характеристика	Прийменник, його особливості. Групи за походженням та морфологічним складом. Правопис прийменників. Особливості вживання деяких прийменників. Синонімія прийменників. Перехід повнозначних слів у прийменники. Сполучники сурядності та підрядності. Морфологічні типи сполучників. Правопис сполучників. Особливості вживання деяких сполучників. Перехід повнозначних слів у сполучники. Частка, їх функції, групи за значенням. Правопис заперечних часток. Зв'язка. Вигуки, їх ознаки та розряди. Правопис вигуків і особливості їх вживання. Розділові знаки у реченнях з вигуками. Звуконаслідувальні	Відео: Прийменник як службова частина мови https://www.youtube.com/watch?v=zHba2Tu7naM&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=58 Відео: Сполучник як службова частина мови https://www.youtube.com/watch?v=tApAU8uC76Q&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=60 Відео: Частка як службова частина мови. Правопис частки НЕ з різними частинами мови https://www.youtube.com/watch?v=m1xee8lcoik&list=PLR8wzszIquehs	Тест. Прийменник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-prijmennik/ Тест. Сполучник https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-spoluchnik/ Тест. Частка

		слова. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Стилістичні функції службових частин мови. Синонімія прийменникових конструкцій. Повторення прийменників, сполучників як засіб увиразнення мовлення. Функції модальних, заперечних часток. Естетична цінність часток і звуконаслідувань. Стилістичні функції вигуків. Національні етикетні вигуки.	ceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=62 Відео: Вигук як частина мови https://www.youtube.com/watch?v=qul3TyCgd94&list=PLR8wzszIquehscceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=64	https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-chastka/
10	Мовлення в спілкуванні. Стилістика і культура мовлення	Офіційне і неофіційне, публічне і непублічне мовлення в спілкуванні. Вербальні й невербальні засоби спілкування. Мовлення в ситуації. Мовлення в ролі та наміри мовця і слухача. Мовлення в тактиці. Мовні засоби мовлення в ситуації. Причини комунікативних помилок. Особливості монологічного і діалогічного мовлення в різних сферах спілкування. Виступ на зборах, семінарах, конференції. Дискусійне мовлення. Поняття про текст як продукт мовлення в діяльності. Текстоутворювальні категорії. Закономірності побудови тексту. Інформаційна переробка текстів різних функціональних стилів і жанрів. Написання тез, конспектів, анотацій, рефератів.	Відео: Мовлення в ситуації. Елементи мовлення в ситуації https://www.youtube.com/watch?v=RIJ2FahX5EE Відео: Ефективність мовлення. Мовлення в події. Мовлення вчинку https://www.youtube.com/watch?v=UIEsSa9M_T8 Характеристика і основні поняття мовного впливу (комунікативні невдачі) https://buklib.net/books/36710/ Ефективність спілкування https://buklib.net/books/36711/ Робота над усною формою виступу https://buklib.net/books/36716/	

		Комунікативні ознаки мовлення. Поняття про комунікативну доцільність, точність, ясність, правильність, чистоту, логіку, послідовність, образність, виразність, естетичність мови. Поняття про стилістичну систему української мови (стилі, підстилі, стилістичні засоби, способи і прийоми організації стилістичних засобів у тексті).	Мистецтво аргументації ст. 187-190, Дискусія ст. 251-255 http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf Відео: Поняття про текст https://www.youtube.com/watch?v=tLup5qTclvY&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=88 Відео: Структура текстів за типами мовлення https://www.youtube.com/watch?v=Ji4RD3e24Z0&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=90 Відео: Стилї мови https://www.youtube.com/watch?v=FPTTGh6TTvA&list=PLR8wzszIquehsceOh6xE3ZKE0IPj2DUr3&index=87	
10.1	Розмовний стиль	Сфера використання, призначення, основні ознаки розмовного стилю.. Фонетичні, інтонаційні, лексичні, морфологічні, синтаксичні особливості розмовного мовлення. Жанри розмовного мовлення.	Відео: Розмовний стиль. Основні ознаки, функції, мовні засоби, підстилі https://www.youtube.com/watch?v=uzxfr-H_c1U&list=PLRL-cCeT_VFqlxYWzHYyvUNxOmLgvsPrT&index=9	

10.2	Науковий стиль	Сфери використання і призначення наукового стилю. Основні ознаки наукового стилю: логічність, точність, абстрактність, узагальненість, об'єктивність викладу. Наукова метафорика. Підстилі наукового стилю: власне науковий, науково-навчальний і науково-популярний та їх особливості. Основні жанри науковогостилу. Бесіди, дискусії, повідомлення на науковутему. Структура текстів різних жанрів. Особливості конспектування. Читання наукової, науково-популярної статті, довідкової літератури. Написання доповідей, рефератів, анотацій, тез, рецензій з навчально-наукової проблеми. Спільне й відмінне між ними. Редагування. Бібліографічний пошук на тему наукової роботи із залученням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	Відео: Науковий стиль. Основні ознаки, функції, мовні засоби, підстилі https://www.youtube.com/watch?v=6ZxKfexNyhI Фахова українська мова Л.А. Васенко В.В. Дубічинський О.М. Крimeць (Розділ 1, 5) http://uchebniks.com/book/277-faxova-ukrayinska-mova-navchalnij-posibnik-vasenko-la.html	
------	-----------------------	--	---	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИ РОБОТИ:

- виконання тренувальних вправ;
- написання конспекту;
- підготовка презентацій;
- підготовка промов;
- проведення дискусій;
- участь у конкурсах, олімпіадах, вікторинах.

